

Beslut: 2008-02-18

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 7 november 2007

Saken

Rätt till svenskt studiestöd för
tredjelandsmedborgare

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är medborgare i Ryssland, ansökte om studiemedel för gymnasiala studier under tiden den 7 januari – den 23 maj 2008 vid A-skolan.

CSN avslag den 7 november 2007 NN:s ansökan med motiveringen att NN inte är svensk medborgare och inte uppfyller villkoren för studiemedel enligt bestämmelserna om grundläggande rätt till svenskt studiestöd eller enligt EG-rätten.

NN överklagade den 29 november 2007 beslutet och anförde bland annat följande. Sedan den 31 mars 2006 är NN gift med en EU-medborgare. De har varit sammanboende sedan den 2 augusti 2006 och har ett gemensamt barn fött 2007. NN:s make har sedan 2001 periodvis vistats i Sverige och sedan 2003 varit stadigvarande boende i A-stad. Maken har försörjt sig med olika arbeten bl.a. inom charkindustrin. Maken är fast anställd sedan 2004. NN:s make saknar utbildning för charkarbete men har teknisk utbildning från sitt hemland. Maken studerar nu på komvux i A-stad med avsikt att därefter fortsätta med teknisk utbildning. Det är viktigt för NN själv att få ekonomiska möjligheter för vidare studier.

CSN överlämnade ärendet den 6 december 2007 och anförde bland annat följande i ett yttrande. NN kom till Sverige för bosättning den 2 augusti 2006. NN är folkbokförd i Sverige sedan den 12 oktober 2006. NN är gift med en EU-medborgare och har sammanbott med honom i Sverige sedan ankomsten till landet. Paret har ett gemensamt barn fött den 19 augusti 2007. NN har uppehållsrätt enligt 3 a kap 4 § utlänningslagen (2005:716) för tiden den 2 oktober 2006 – den 22 september 2009,

som maka till en EU-medborgare. NN har inte beviljats permanent uppehållstillstånd. NN har inte heller bevis om permanent uppehållsrätt eller ställning som varaktigt bosatt. NN:s make kom till Sverige den 2 juni 2003. Maken arbetar sedan den 2 juli 2004 med paketering och kryddning inom charkindustrin. Maken är sedan den 20 augusti 2007 tjänstledig för studier med studiemedel från CSN. Maken studerar svenska på grundläggande nivå och data på gymnasial nivå. I EG-domstolen har det fastslagits att en arbetstagare som går vidare till studier behåller sin status som arbetstagare om han vidareutbildar sig inom det yrkesområde han har varit verksam inom (Lair 39/86, Bernini C-3/90). NN beviljades studiemedel enligt EG-rätten under vårterminen 2007 (tiden den 8 januari – den 8 juni 2007). NN uppfyller dock inte längre villkoren enligt EG-rätten då NN inte längre kan betraktas som anhörig till en migrerande arbetstagare i Sverige.

NN har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på CSN:s yttrande. Några synpunkter har inte inkommit.

Författningsbestämmelser

Av 1 kap. 4-6 §§ studiestödslagen (1999:1395) framgår att utländska medborgare som kan härleda rättigheter ifråga om sociala förmåner från EG-rätten och deras familjemedlemmar i vissa fall ska jämföras med svensk medborgare.

Av 3 kap. 4 § studiestödslagen framgår att studiemedel får lämnas till studerande som inte är svensk medborgare, om den studerande är bosatt i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, samt har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här. Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd inte är uppfyllt, om det finns särskilda skäl för det. Kravet på permanent uppehållstillstånd gäller inte för medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 § utlänningslagen (2005:716) som fått en varaktig anknytning till Sverige.

Prövning enligt EG-rätten görs utifrån Rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen. Av förordningen framgår bland annat följande. För att en utländsk medborgare ska jämföras med svensk medborgare när det gäller rätt till studiestöd krävs att han eller hon har varit arbetstagare i Sverige eller bedrivit beskattningsbar verksamhet i Sverige som egenföretagare. Arbetet eller verksamheten ska ha haft en viss varaktighet och dessutom ha varit av tillräcklig omfattning. Vidare framgår att barn till migrerande arbetstagare eller egenföretagare i Sverige ska jämföras med svenska medborgare.

Nämndens bedömning

NN har inte permanent uppehållstillstånd och uppfyller inte förutsättningarna för permanent uppehållsrätt. NN har inte uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 § utan enligt 3 a kap. 4 § utlänningslagen. Det har inte framkommit särskilda skäl till undantag. Överklagandet kan därför inte bifallas på denna grund.

NN:s makes studier avser inte en vidareutbildning inom det yrkesområde där han arbetat i Sverige. Maken kan därför inte anses vara en migrerande arbetstagare i Sverige under den tid han är tjänstledig för dessa studier. NN kan därför inte heller härleda rättigheter från EG-rätten såsom anhörig till migrerande arbetstagare under tjänstledigheten. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Törnered

Eija Carlén

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Marie-Louise Holmberg, Kenth Laurell (ersättare för Susanna Hansson), Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Eija Carlén

Kopia till CSN